

СИЛАБУС ДИСЦИПЛІНИ «Економіка охорони здоров'я»

Ступінь вищої освіти - «Бакалавр»
Спеціальність 229 «Громадське здоров'я»
Освітня програма "Нутриціологія здорового харчування"
Рік навчання 4, семестр 7
Форма навчання денна
Кількість кредитів ECTS 4
Мова викладання українська

Лектор курсу
Контактна інформація
лектора (e-mail)
Сторінка курсу в eLearn

Ємцев Віктор Іванович
Viem17@gmail.com
Тел 050 334 70 47
<https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=2384>

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Курс «Економіка охорони здоров'я» формує комплекс теоретичних знань та прикладних навичок із раціональної організації діяльності закладів охорони здоров'я, планування і прийняття управлінських рішень щодо раціонального управління ними, адекватного до специфіки соціально-економічних перетворень, що дасть змогу з нових світоглядних, концептуальних позицій усвідомити наявні та гіпотетичні суперечності життя й використовувати їх у майбутній практичній діяльності з метою досягнення визначеної мети.

Головна задача вивчення дисципліни -

Набуття компетентностей:

інтегральна компетентність (ІК): Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у процесі професійної діяльності або навчання у сфері громадського здоров'я, що передбачає застосування теорій та методів громадського здоров'я і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

загальні компетентності (ЗК):

- ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК 2. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
- ЗК 4. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- ЗК 7. Здатність працювати в команді.

спеціальні (фахові) компетентності (СК):

- СК 1. Здатність критично осмислювати та застосовувати сучасні теорії, концепції, принципи, методи, методики та технології сфери громадського здоров'я
- СК 5. Здатність використовувати у професійній діяльності сучасні теорії, методи соціальних наук та наук про здоров'я.
- СК11. Здатність розробляти та впроваджувати ефективні методи організації праці, нести відповідальність за професійний розвиток окремих осіб та/або груп осіб.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН 1. Володіти категоріальним та методологічним апаратом сфери громадського здоров'я, використовувати відповідні методи та інструменти у професійній діяльності.

ПРН 2. Критично осмислювати факти, аналізувати та узагальнювати інформацію у професійній сфері.

ПРН 3. Приймати ефективні управлінські рішення з урахуванням цілей, ресурсів, законодавчих обмежень.

ПРН 6. Використовувати спеціалізоване програмне забезпечення, бази даних, інформаційно-комунікаційні технології для розв'язання складних задач у сфері громадського здоров'я.

ПРН 7. Використовувати теорії та методи соціальних наук, сучасні методи статистики, наук про здоров'я для визначення впливу різних детермінант на здоров'я населення.

ПРН 11. Розуміти принципи розробки та впровадження, планувати та здійснювати заходи з профілактики (первинної, вторинної та третинної) захворювань, а також заходи спрямовані на захист та зміцнення здоров'я населення

ПРН 12. Розуміти принципи розробки та використовувати у професійній діяльності системи моніторингу і оцінки ефективності інтервенцій, програм та політик в громадському здоров'ї

ПРН 13. Брати участь у розробці стратегій, політик та заходів з громадського здоров'я, здійснювати ефективну комунікацію у сфері громадського здоров'я з використанням різних каналів та технік комунікації з метою донесення ідей, рішень та власного досвіду до фахівців і нефахівців.

ПРН 14. Оцінювати ефективність програм і послуг сфери громадського здоров'я, спрямованих на поліпшення здоров'я населення

ПРН 25. Виявляти творчу ініціативу з питань ринкової трансформації економіки.

СТРУКТУРА ДИЦИПЛІНИ

Тема	Години (лекції/ практичні/ самостійна робота) кількість годин за кжною формою	Результати навчання	Завдання	Оцінювання
7 семестр				
Змістовий модуль 1. Основи функціонування закладів системи охорони здоров'я в сучасних умовах				54

Тема 1. Теоретичні основи економіки системи охорони здоров'я. Нормативно-правові засади державного забезпечення якості медичної допомоги	2/2/9	Знати сутнісні характеристики та складові економічного забезпечення закладів охорони здоров'я (ЗОЗ), структуру фінансових, інформаційних, кадрових, цифрових ресурсів ЗОЗ. специфіку формування фінансового забезпечення закладів охорони здоров'я, використання договірних відносин.. Вміти підбирати організаційно-правову форму підприємства, організаційну та виробничу структури управління підприємством, системи організації контролю. розраховувати коефіцієнти фінансової стійкості ЗОЗ. Використовувати результати аналізу інформації про сучасний стан та проблеми ринку послуг охорони здоров'я для визначення напрямків підвищення якості роботи ЗОЗ.	<i>Підготовка до лекцій</i> (попереднє ознайомлення з презентацією та лекцією в eLearn). <i>Виконання та задача реферату</i> (теми надані в eLearn). <i>Виконання самостійної роботи</i> (завдання в методичних рекомендаціях та eLearn). <i>Підготовка та написання модульної контрольної роботи</i> (тестова - в eLearn).	<i>Виконання та задача практичних робіт</i> – зараховано. <i>Модульна тестова робота</i> в eLearn. <i>Самостійна робота</i> – згідно з журналом оцінювання в eLearn.
Тема 2. Ефективність діяльності системи та закладів охорони здоров'я	2/2/9			
Тема 3. Матеріально-технічна основа діяльності закладів системи охорони здоров'я	2/4/9			
Тема 4. Фінансові ресурси закладів системи охорони здоров'я	2/2/9			
Змістовий модуль 2. Управління функціонуванням закладів системи охорони здоров'я				36
Тема 5. Персонал закладів ОЗ і оплата праці постачальників медичних послуг	2/6/10	Знати Алгоритм планування чисельності робітників, шляхи збільшення продуктивності праці. Організація та планування заробітної плати на підприємстві. Класифікацію витрат ЗОЗ. Вміти планувати витрати на придбання всіх видів ресурсів, заробітної плати, розробляти кошторис повних витрат на функціонування закладу. Використовувати сучасні методи і технології для зменшення витрат на функціонування ЗОЗ.	<i>Підготовка до лекцій</i> (попереднє ознайомлення з презентацією та лекцією в eLearn). <i>Виконання та задача реферату</i> (теми надані в eLearn). <i>Виконання самостійної роботи</i> (завдання в методичних рекомендаціях та eLearn). <i>Підготовка та написання модульної контрольної роботи</i> (тестова - в eLearn).	<i>Виконання та практичних робіт</i> – зараховано. <i>Модульна тестова робота</i> в eLearn. <i>Самостійна робота</i> – згідно з журналом оцінювання в eLearn.
Тема 6. Витрати і ціни на послуги закладів системі охорони здоров'я	2/6/10			
Змістовий модуль 3. Загальноекономічні результати діяльності закладів системи охорони здоров'я				30
Тема 7. Фінансово-економічний аналіз результатів	2/6/10	Знати Сутність та види, позитивні та негативні риси аутсорсингу, бенчмаркінгу, франчайзингу та лізингу.		

діяльності закладів охорони здоров'я		Віти розробляти плани економічного розвитку медичного закладу, визначати цінову політику, спрямовану на реалізацію стратегічних і оперативних завдань медичного закладу; - оцінювати основні показники діяльності медичних закладів; - оцінювати економічну ефективність медичних технологій		
Тема 8. Підприємницька діяльність в системі охорони здоров'я	1/2/9	Використовувати сучасні методи і технології для підвищення ефективності функціонування ЗОЗ.		
Всього за 2 семестр	15/30/75	-	-	70 100*0,7 (максимум 70 балів)
Екзамен/залік				30
Всього за курс				100

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика щодо дедлайнів та перескладання:	Здобувач повинен здавати усі роботи в заплановані терміни до закінчення вивчення поточного модуля. Роботи, що здаються з порушенням термінів без поважних причин оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модульної контрольної роботи відбувається за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний) і дозволяється в термін до закінчення наступного модуля).
Політика щодо академічної доброчесності:	Списування, використання мобільних девайсів, додаткової літератури під час модульних контрольних робіт, заліків та екзаменів заборонено. Письмові роботи, реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу.
Політика щодо відвідування:	Відвідування лекційних та практичних занять є обов'язковим для всіх здобувачів. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись згідно з індивідуальним навчальним планом, затвердженим у визначеному порядку. Пропущені лекції, після їх опрацювання здобувачем вищої освіти, відпрацьовуються у вигляді співбесіди з викладачем або в он-лайн формі.

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ ЗНАТЬ СТУДЕНТІВ

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна за результати складання	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Законодавча та нормативно-правова

1. Конституція України (офіц. текст за станом на 1 січня 2024 р.) / – URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show>
2. Господарський кодекс України (офіц. текст: за станом на 20 січня 2019 р.) / Верховна Рада України. – URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text>
3. Кодекс законів про працю України з постатейними матеріалами (офіц. текст у редакції від 18.05.2024) / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08#Text>
4. Податковий Кодекс України (редакція від 01.04.2024,.)// URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text>
5. «Про оплату праці» Закон України від 24.03.1995 р. №108/95-ВР (редакція від 27.04.2024)// URL: <https://www.profiwins.com.ua/ru/legislation/laws/95.html>
6. «Основи законодавства України про охорону здоров'я» Закон України в редакції станом на 23.05.2023 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2801-12#Text>.
7. «Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців» Закон України №755-IV від 15.05.2003р. // URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/755-15#Text>
8. «Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності» : Закон України [із змінами та доповненнями станом на 10.2023 р] /// URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2806-15#Text>
9. «Про відпустки» Закон України: [станом на 01.03.2024 р.] // URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/504/96-%D0%B2%D1%80#Text>
10. Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування Закон України: [станом на 01.12.2024 р] // URL: <https://zakon.rada.gov.ua>
11. «Основи законодавства України про охорону здоров'я» Закон України URL: <https://zakon.rada.gov.ua>
12. «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення законодавства з питань діяльності закладів охорони здоров'я». Закон України // URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws>
13. «Про державні фінансові гарантії медичного обслуговування населення» Закон України № 2168 від 139 19.10.2017 р. // URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws>
14. «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення законодавства з питань діяльності закладів охорони здоров'я» Закон України // URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws>
15. «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення» Закон України // URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws>
16. «Основи законодавства України про охорону здоров'я» Закон України// URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws>

17. «Про державні фінансові гарантії медичного обслуговування населення». Закон України // URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws>
18. «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення законодавства з питань діяльності закладів охорони здоров'я». Закон України // URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws>
19. «Про державні фінансові гарантії медичного обслуговування населення» Закон України // URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws>
20. «Про екстрену медичну допомогу»; Закон України від 18.06.2013 р. №333- // URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws>
21. Закони України «Про страхування», «Про ліцензування певних видів господарської діяльності», «Про зовнішньоекономічну діяльність», «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом», «Про стандартизацію», «Про ціни та ціноутворення» // // URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws>
22. Деякі питання реалізації програми державних гарантій медичного обслуговування населення у II-IV кварталах 2021 року Постанова Кабінету Міністрів України від 15 лютого 2021 р. № 133 // // URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws>
23. «Про затвердження нормативу забезпечення стаціонарними лікарняними ліжками у розрахунку на 10 тис. населення» Постанова Кабінету Міністрів України від 25.11.2015 р № 1024 // URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws>
24. «Про затвердження Положення про центр первинної медичної (медико-санітарної) допомоги та положень про його підрозділи»; Наказ МОЗ України від 04.11.2011 р. №755 // // URL: : <https://zakon.rada.gov.ua/laws>
25. «Про затвердження методики рекомендацій МОЗ України щодо регіональних планів модернізації мережі закладів охорони здоров'я, що надають первинну медичну допомогу»; Наказ МОЗ України від 11.09.2012 р. №713 // URL: <https://moz.gov.ua/nakazi-moz>
26. «Про затвердження Методики щодо забезпечення стаціонарними лікарняними ліжками у розрахунку на 10 тис. населення» Наказ МОЗ України № 51 від 01.02.2016 // URL: <https://moz.gov.ua/nakazi-moz>
27. «Про затвердження Порядку направлення пацієнтів до закладів охорони здоров'я та фізичних осіб - підприємців, які в установленому законом порядку одержали ліцензію на провадження господарської діяльності з медичної практики та надають медичну допомогу відповідного виду», Наказ МОЗ України № 586 від 22.02.2020 р// URL: <https://moz.gov.ua/nakazi-moz29>
28. Положение о враче общей практики – семейной медицины; // URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws>
29. Положення про відділення загальної практики; // URL: [://moz.gov.ua/nakazi-moz](https://moz.gov.ua/nakazi-moz)
- 30.. Положення про денний стаціонар; // URL: <https://moz.gov.ua/nakazi-moz>
31. Положення про стаціонар на дому; // URL: : <https://moz.gov.ua/nakazi-moz>

Основна:

1. Борщ В. І. Управління закладами охорони здоров'я / В. І. Борщ. – Херсон : Олди-плюс, 2020. – 391 с.
2. Баєва О. В., Чебан В. І. Менеджмент та організація роботи лікувально-профілактичних закладів : навч. посіб. / О. В. Баєва, В. І. Чебан. Вид-во БДМУ, – 2016. – 372 с
3. Баєва О. В., Чебан В. І. Економіка та підприємництво в охороні здоров'я : навч. посіб. / О. В. Баєва. – Вид-во БДМУ, 2017. – 360 с
4. Економіка охорони здоров'я [Текст]: [Підручник]/За заг. ред. д. мед. н., проф. Парія В. Д.; Національний медичний університет імені О. О. Богомольця. – Житомир: , 2021. – 288 с
5. Економіка охорони здоров'я: підручник / В.Ф. Москаленко, О.П. Гульчій, В.В. Таран та ін.; під ред. В.Ф. Москаленка. – Вінниця: Нова Книга, 2016
– 288 с.
6. Економіка охорони здоров'я : методичні вказівки для студентів / укл. В.А. Огнєв, І.А. Чухно. – Харків : ХНМУ, 2016. – 27 с.
7. Економіка та фінансування охорони здоров'я : навч.-метод. посіб. / Укладачі: А. Г. Ахламов, Н. Л. Кусик. – Одеса: ОРІДУ НАДУ, 2011. – 134 с
8. Ждан В.М., Голованова І.А., Краснова О.І. Економіка охорони здоров'я: навчальний посібник / Ждан В.М., Голованова І.А., Краснова О.І. – Полтава, 2017. – 114 с.
9. Kurt Darr, Michael Nowicki Managing Health Services Organizations and Systems / Kurt Darr. – Health Professions Press, Inc., 2021. – 720 с
10. Міфи про охорону здоров'я. Як не помилитися, реформуючи медичну систему / Генрі Мінцберг. - Київ : Наш формат, 2019. – 230 с.
11. Основи менеджменту, маркетингу та економіки в галузі охорони здоров'я [Електронний ресурс]: навч. посібник для студентів спеціальності 227 - «Фізична терапія, ерготерапія» / І. Ю. Худецький, Ю. В. Антонова-Рафі, Е.Е. Пономарьова; КПІ ім. Ігоря Сікорського. – Електронні текстові дані (1 файл: 1355 Кбайт). – Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2022. – 200 с.
12. Податкова система: Навчальний посібник / [Волохова І. С., Дубовик О. Ю., Слатвінська М. О. та ін.]; за заг. ред. І. С. Волохової, О. Ю. Дубовик. – Харків: Видавництво «Діса плюс», 2019. – 402 с. або електронний ресурс. - Режим доступу: <https://financial.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/09/Podatкова-systema-navchal-nyy-posibnyk.pdf>
13. Сідун В. А. Економіка підприємства : навч. посіб. / В. А. Сідун, Ю. В. Пономарьова. – 2-ге вид., перероб. та доп. – К.: Центр навчальної літератури, 2016. – 356 с.
14. Економіка охорони здоров'я: [Електронний ресурс]: методичні рекомендації до вивчення дисципліни та виконання контрольної роботи для здобувачів освітнього ступеня «Бакалавр» спеціальності 229 «Громадське здоров'я» освітньо-професійної програми «Нутриціологія

здорового харчування» денної форми навчання / уклад. В.І.Ємцев – К.: НУБіП, 2024. - 49 с.

15. Економіка охорони здоров'я: [Електронний ресурс]: Конспект лекцій для здобувачів освітнього ступеня «Бакалавр» спеціальності 229 «Громадське здоров'я» освітньо-професійної програми «Нутриціологія здорового харчування» денної форми навчання / уклад. В.І.Ємцев – К.: НУБіП, 2024. - 79 с

Додаткова:

1. Баєва О. В. Менеджмент у галузі охорони здоров'я : навч. посіб. / О. В. Баєва. – К. : Центр учбової літератури, 2008. – 640 с.
2. Баєва О. В. Основи менеджменту охорони здоров'я : навч.-метод. посіб. / О. В. Баєва– К. : МАУП, 2007. – 328 с.
3. Богоявленська, Ю. В. Економіка та менеджмент праці : навч. посіб. / Ю. В. Богоявленська, Є. І. Ходаківський. – К. : Кондор, 2017. – 332 с
4. Менеджмент в охороні здоров'я : Структура та поведінка організацій охорони здоров'я / за ред. С. Шортела та А. Калюжного. – К. : Основа. 1998. – 560 с
5. Колот А. М. Мотивація персоналу : навч. посіб. / А. М. Колот. – К.: КНЕУ, 2019. – 340 с.
6. Крушельницька О.В. Управління персоналом : навч. посіб. / О. В. Крушельницька, Д. П. Мельничук. – 2-ге вид., перероб. й доп. – К.: „Кондор”. – 2015. –308 с.
7. Приходський О. О., Морарь Л. М., Голяченко А. О. Управління охороною здоров'я (вступ до теорій, концептів, технологій) / О. О. Приходський, Л. М. Морарь, А. О. Голяченко – Т. : Лілея, 2019. – 65 с.
8. Технологія управління закладом охорони здоров'я : дайджест / уклад. : Г. Я. Єржак. – Дніпро : ДОНМБ, 2018. – Вип. 1. – С. 19.
9. Stoian O., Petrychenko S., Netudykhata K., Buzhykov R. General analysis of the polyclinic personnel management system components // Administrative and socio-economic systems: scientific and practical aspects of sustainable development. Monograph. Opole : The Academy of Management and Administration in Opole, 2021. P. 132–140. Retrieved from : <http://libs.mfknukim.mk.ua/jspui/bitstream/123456789/1968/1/1.14.pdf>

11. Інформаційні ресурси

1. Офіційний сайт Верховної Ради України. – URL: <https://www.rada.gov.ua/>
2. Офіційний сайт Державної служби статистики України. – URL:
3. <http://www.ukrstat.gov.ua/>
4. Офіційний сайт Державної фіскальної служби України. – URL:
5. sfs.gov.ua/
6. Офіційний сайт Міністерства аграрної політики та продовольства

7. України– URL: <https://minagro.gov.ua/>
8. Health Facilities Management [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://www.hfmmagazine.com>
9. Характеристика системи «точно у термін» – Режим доступу: <https://www.cfin.ru/press/loginfo/2001-05/52-55.shtml>
10. Про управління бізнес процесами. – Режим доступу: www.management.com.ua/
11. – Режим доступу: https://pidruchniki.com/67898/menedzhment/menedzhment_organizatsiy
12. Режим доступу: <http://uk.wikipedia.org/wiki/менеджмент>
13. Режим доступу: <http://www.management.com.ua/>